

Förälder på avstånd – förbättrat stöd till placerade barns föräldrar

Förälder på avstånd – ett forskningsprojekt om föräldrar med barn i familjehem eller på institution

Vilket stöd får föräldrar med barn i familjehem eller på institution och hur kan det förbättras? Det är några av de frågor som står i fokus för detta projekt.

Om projektet

Bakgrund, projektorganisation, finansiering m.m.

[Läs mer](#)

Projektaktiviteter

Här kan du läsa om vad som händer i projektet.

[Läs mer](#)

Kunskapsbank

Filmer, lästips och länkar om stöd till placerade barns föräldrar.

[Läs mer](#)

Nyheter

- ▶ Välkommen till en halvdag om Förälder på avstånd! Vad har vi gjort och vad har vi lärt oss så här långt? Inbjudan till [Vaggeryd den 13 november](#) och [Göteborg den 26 november](#).
- ▶ [Alla team och forskare i projektet träffades på ett gemensamt lärandeseminarium den 29-30 augusti](#)
- ▶ Så här skriver Mölndal om projektet på sin webb: [Forskare vill intervjua Mölndalsföräldrar vars barn bor i familjehem eller på institution](#)
- ▶ Vecka 21 börjar vi göra **nulägesanalyser av hur det stöd som föräldrar får idag** ser ut i de medverkande kommunerna. Först ut är Eksjö. Det är också dags för den **första fokusgruppen med föräldrar** (i Mölndal), liksom för **intervjuer med föräldrar**. Forskarna i projektet deltar i en **träff på det statliga forskningsrådet Forte**. Syftet är att projekt som fått medel för praktisk forskning och socialtjänsten ska utbyta erfarenheter.
- ▶ Nu är även **teamen i Göteborgsregionen** igång!

Kontakt

Anna Melke

Forskare och projektledare
Göteborgsregionen (GR)
FoU i Väst
Tel: 0739-97 53 44

Vilka är vi?

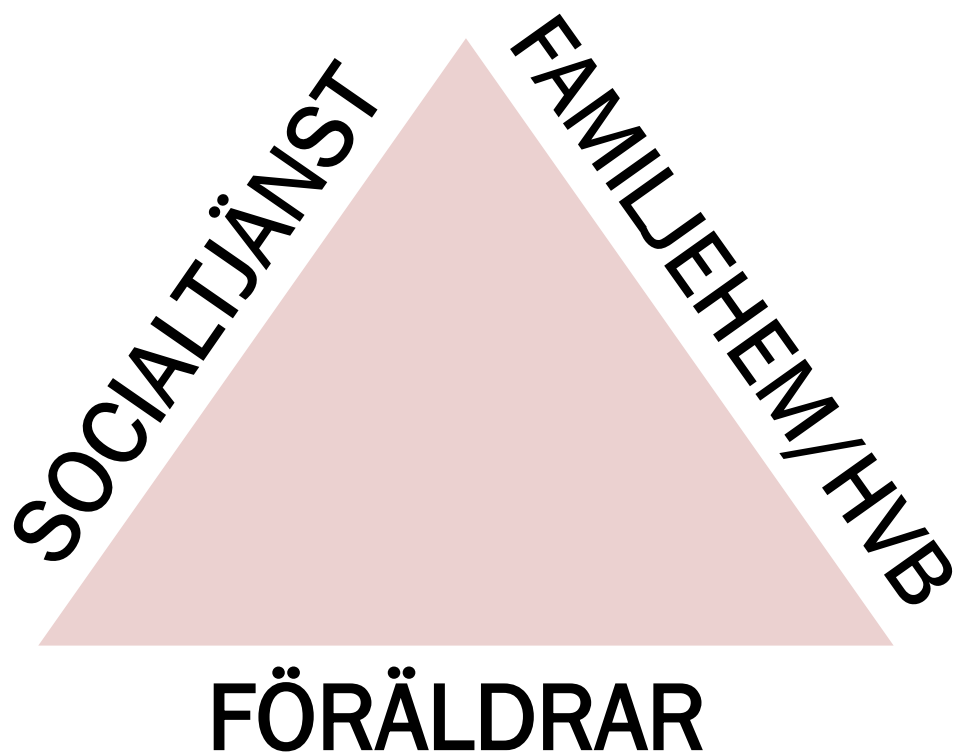
Olivia Broström, Mölndals stad

- Metodhandledare för barnsekreterare, familjehemsenhet
- Teamledare i projektet

Anna Melke, Göteborgsregionen, FoU i Väst

- Forskare offentlig förvaltning
- Projektledare

Barn- och föräldraperspektiv

Barnkonventionen:
barnets rätt till sitt
ursprung

Socialtjänstlagen:
barns rätt till
kontakt och
föräldrars rätt till
råd, stöd samtal och
annan hjälp

Intentionen om att
barn i Sverige i
möjligaste mån ska
återförenas med sina
föräldrar förutsätter att
föräldrar får hjälp att
utveckla och/eller
bibehålla föräldraskap

**Hur kommer det sig att
Mölnadal ville vara med?**

Vad har vi sett och gjort hittills?

Det vi nu säger bygger på:

Inventering av befintligt stöd

- enkät till handläggare: 300 pågående ärenden omfattande > 500 föräldrar

Reflektioner/diskussioner om befintligt stöd och behov av förbättringar

- Sju fokusgrupper med 50 personal från socialtjänst
- Teamarbete i de sju kommunerna

Upplevelser av att vara förälder

- Intervjuer med 40 föräldrar vid 1-2 tillfällen över tid

Hur ser det ut hos oss?

Hur många föräldrar finns det?

- De flesta har både en mamma och en pappa i livet
- I de flesta fall har åtminstone en förälder vårdnaden
- De flesta har kontakt med sin mamma
- Hälften har kontakt med sin pappa

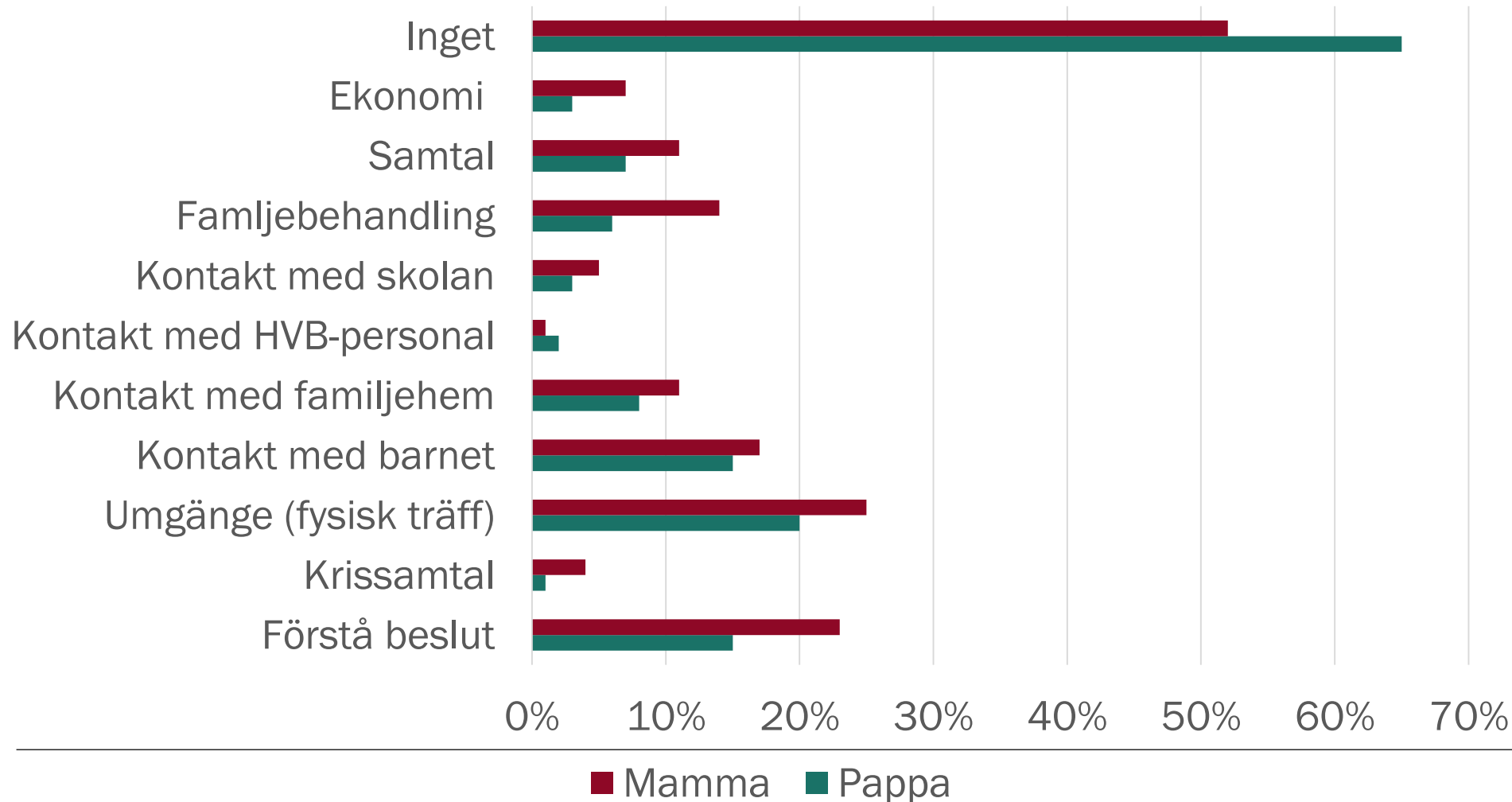
- Om det finns syskon finns det ofta en kontakt
- Däremot ovanligare med kontakt med släktingar

Vad innebär
”kontakt”?

Hur frekvent är
”kontakten”?

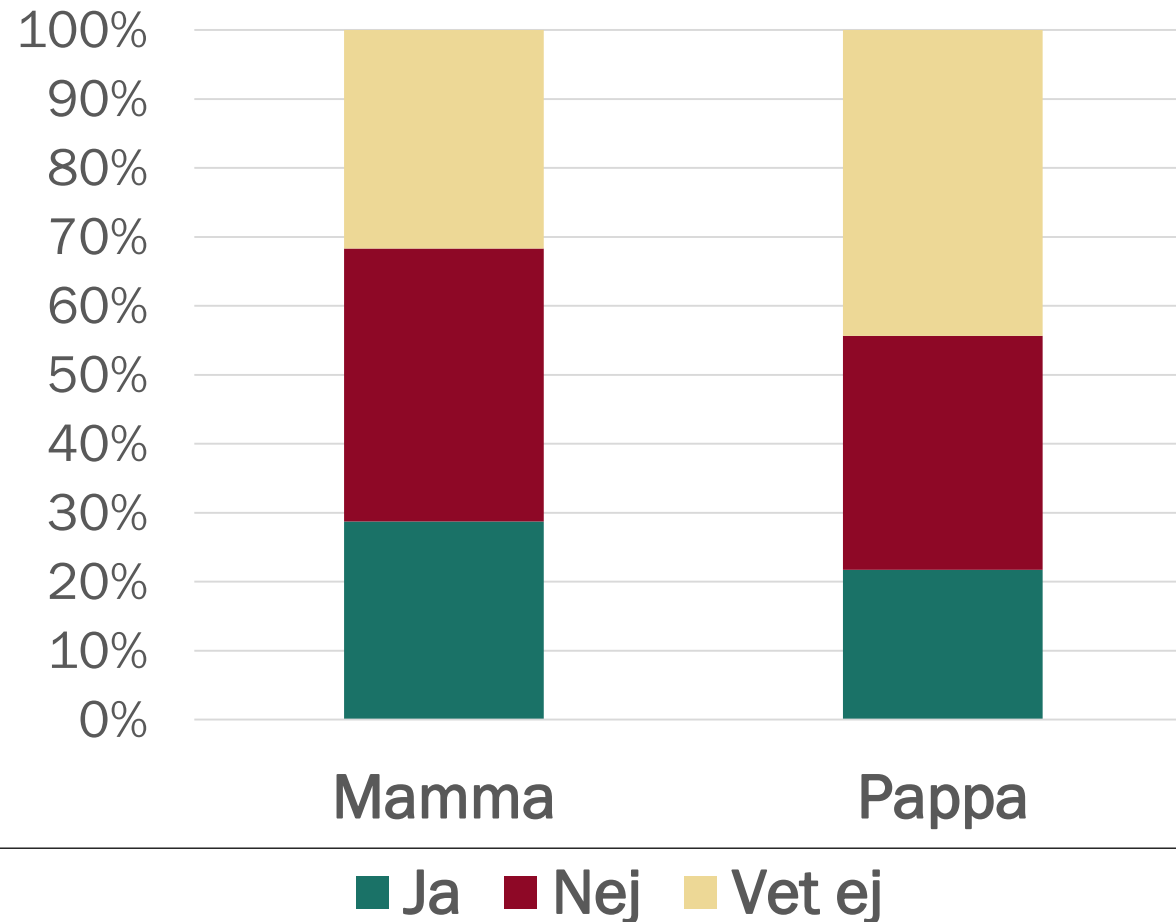
Varför inte fler
pappor och
släktingar?

Vilket stöd får föräldrarna från socialtjänsten?

Stöd från andra professionella?
Sällsynt.

Uppfattar du att de får det stöd de behöver för att fungera som förälder på avstånd?

Vad behöver de hjälp med? (exempel)

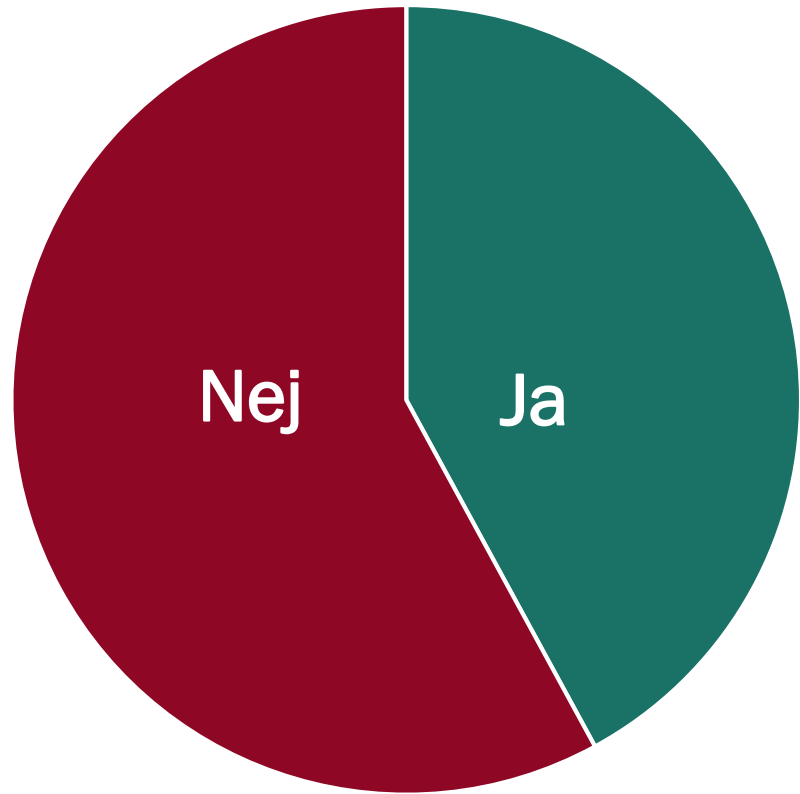
- Hålla kontakt
- Symboliskt umgänge
- Bemötande/hur man kommunicerar med barn
- Förstå beslutet
- Samspel
- Känslomässigt stöd vid umgänge
- Motivera till stöd
- Hjälpa att visa omsorg och kärlek
- Hantera sina egna känslor
- Påbörja umgänge/kontakt
- Skapa strukturerad och kontinuerlig kontakt
- Förstå vad ett barn behöver för att må bra
- Stöd i att hantera sin egen sorg
- Stöd i att hantera relationen till nätverkshem

Vet ni hur det ser ut hos er?

Prata med den som sitter bredvid

**Hur kommer det sig att
föräldrar inte får det stöd
de uppfattas behöva?**

Har du lagt tid på att motivera föräldrarna till att ta emot stöd?

Barnet har själv inte velat ha kontakt med sin pappa varför det inte puschats på.

Samtalen blir ofta röriga med tolk och med föräldrar som visar på svårigheter att ta in det som sägs i rummet.

Föräldrarna har inte tagit upp önskemål om stöd under placeringen.

Svårt att motivera någon som absolut inte vill ha kontakt.

Varför får inte föräldrar det stöd de har rätt till?

En del föräldrar är rädda för att stödet ska slå tillbaka mot dem – om bristerna blottas får jag ännu svårare att få tillbaka mitt barn.

De som får stöd är de som är väldigt hjälpsökande.

En del barn vill inte träffa sina föräldrar.

I början är föräldern kanske inte öppen för att ta emot stöd – när de väl är det kanske de inte får frågan längre?

Barnsekreteraren har ansvar för så mycket – den hinner inte vara förälderns socialsekreterare.

Det finns ju en grej till också som man nästan inte talar högt om: väcker vi den björn som sover? Man tänker att "Hmm, det är lite skönt för det här barnet att föräldern kanske håller sig undan nu" och då vill man inte gärna dra i den här föräldern för då kanske de vaknar till och så vill de en massa saker...

Hur är det att vara förälder på avstånd?

Jag är helt övertygad om att de gör det som de tror är bäst! Det tror jag. Sen så tror jag ju att vi är ju alla inte mer än människor. Man har sina begränsningar. Så att jag tycker ändå att det skulle vara skönt att ha lite mer kontakt med socialtjänsten än vad jag har. Avstämning kanske... ja, jag vet inte. Nej men, vi pratar ju inte, vi pratar ju inte ens. Alltså, de kontaktar ju aldrig mig. Det är ju upp till mig.

Har det alltid varit så?

Ja. Jag tror inte de har resurser, jag tror inte de har ork.

När ett barn blir placerat så är det socialtjänsten som har makten. Och du måste vara typ som en liten mus för att de ska kunna respektera dig. Du ska vara snäll, trevlig... vara omtyckt väldigt mycket. Annars får du inte tillbaka ditt barn. Det har jag märkt i alla fall, att om socialtjänsten inte gillar dig då kommer du aldrig få tillbaka ditt barn.

Jag skulle bara vilja egentligen att [socialsekreterarna] är lite mer öppna, för de är så himla dömande. Alltså, jag kan inte prata med dem, för man vet att om man skämtar så kan det hamna i en utredning och det ena och det andra.

Jag fick förskrivet en samtalskontakt med stödpersoner, men det ströks sedan. Jag träffade dem ett par gånger och sedan kände väl både jag och de att det inte fanns mycket vi kunde göra. Vi hade inga idéer. De visste inte hur de skulle hjälpa mig. De frågade mig hur jag ville ha hjälp och jag kunde inte säga det, för jag vet inte hur jag ska kunna få hjälp med [min kontakt med barnet].

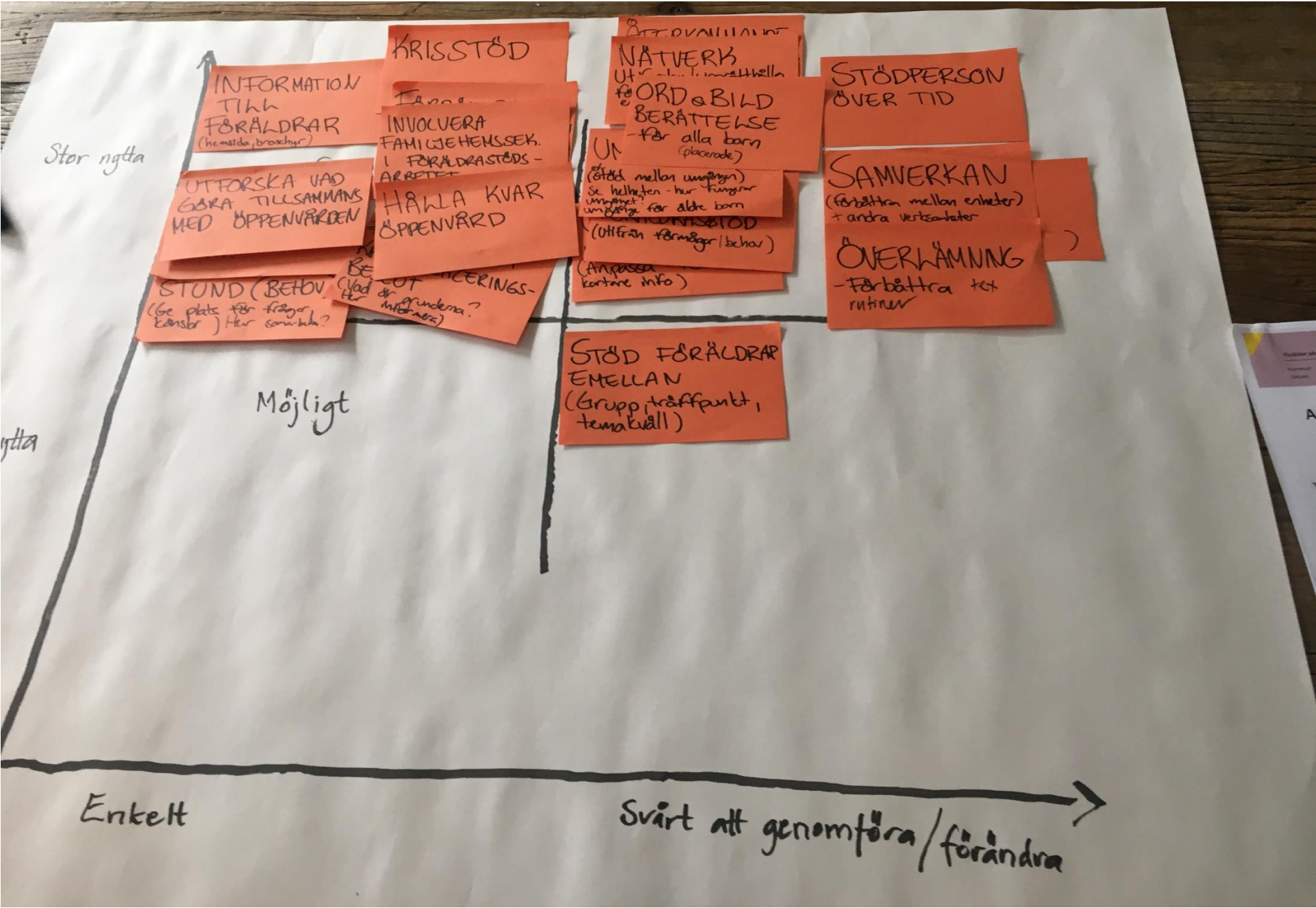
Och [socialsekreteraren] ger aldrig några svar. Alltså fattar du att jag har, sagt i två år att vi vill åka ut till morfar och hälsa på? ”Ja, jag ska kolla på det.” Så ringer jag. ”Ja, jag ska titta på det.” Och så samma när man ställer en fråga, ”Ja, ja, jag hör vad du säger.” När ska jag få ett svar då? Alltså, jag sitter där ovetandes. Jag vet inte hur ni tänker. Ni sitter och arbetar över huvudet på mig fast jag har valt själv att lämna bort [mitt barn], för [hens] bästa så varför samarbetar vi inte? Varför får jag aldrig veta någonting?

Gud vad jag hade önskat psykologsamtal under den här tiden. Att jag hade fått ventilera. För det som har skett har ju påverkat mitt arbete ganska mycket, vår livssituation... Att det går upp och ner över tid. Att alltid vara beredd på att få olika typer av samtal. Att som då... när [barnet] avvek. Från att ha vetat att [hen] var på ett boende. Och sen på ett nytt boende. Till att få ett samtal plötsligt att... Och så åker man upp i stressnivå på två sekunder och så är ungen borta igen i två veckor. Det är ganska svårt att leva på det sättet. Och jag upplever att det är så otroligt få människor som förstår, på riktigt, hur det är.

Vilka tankar väcker detta hos dig?

Prata med en ny person bredvid

Exempel på nya arbetssätt som växer fram i Mölndal

Stor nytta

nytta

Enkelt

Svårt att genomföra/förändra

INFORMATION
Till
FÖRÄLDRA
(hemsida, broschyr)

UTFORSKA VAD
GÖRA TILLSAMMAN
MED ÖPPENVÅRDEN

STUND (BEHOV
(Ge plats för frågor
känns) Hur samverka?)

KRISTÖD

INVOVERA
FAMILJEHENSSEK.
I FÖRÄLDRASTÖDS-
ARBETET

HÅLLA KVAR
ÖPPENVÅRD

BEHOV
Vad är grunderna?
inifrån

STÖD
NÄTVERK
Utifrån... i...
ORD & BILD
BERÄTTELSE
- för alla barn
(placerade)

UN
(Stöd mellan områden)
Se helheten - hur fungerar
områden för äldre barn
(Utifrån föräldrar/barn)

(Anpassa
kortare info)

STÖD FÖRÄLDRA
EMELLAN
(Grupp, träffpunkt,
temakväll)

STÖDPERSON
ÖVER TID

SAMVERKAN
(förbättra mellan enheter)
+ andra verksamheter

ÖVERLÄMNING
- Förbättra text
rutiner

1. Sorg- och krisstöd till föräldrar

- Erbjudande till alla före eller under placering.
- Stöd att ta sig igenom den sorg och kris de befinner sig i; en stor förändring i livet.
- Krisstödet anpassas efter den enskildes behov, men t.ex. handla om att hantera tankar och känslor, information om processen, om vanliga reaktioner och råd och om att hitta en ny föräldraroll

Snabbt på plats – initiativ hos handläggare, inte förälder

Ingen tidsgräns – flexibelt

Krisstöd – inte behandling i akuta skedet

Mål: avlasta barnet, skapa trygghet, bidra till bättre mående hos både barn och föräldrar

2. Information till föräldrar

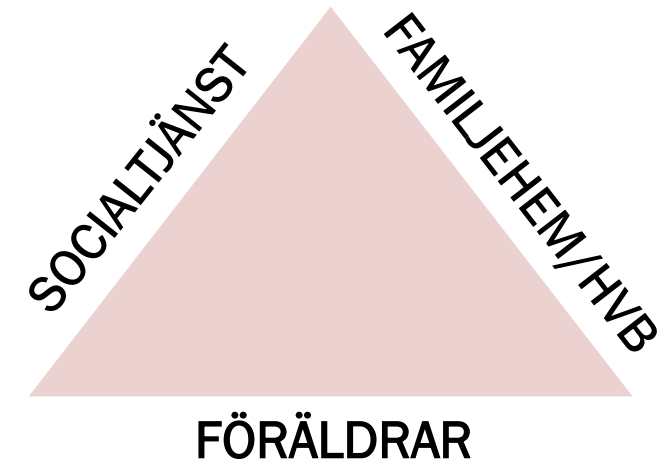
- Viktigt att föräldrar få information om sina rättigheter och skyldigheter
- Information ska vara lättillgänglig och anpassad efter målgruppen
- Rutiner och checklistor för vilken information som ska ges, när, av vem och var den finns

3. Familjehem och föräldrar

Vanligt att föräldrar finner relationen till familjehem svår på många sätt. Vi har därför börjat fundera över:

- Hur agerar vi när de inte vill samma sak?
- Hur kan vi bidra till att skapa förutsättningar för bra samarbete dem emellan?
- Hur kan familjehemmen involveras i projektet?

Första steget: Temakväll med familjehemsnätverket för information och dialog

4. Barn och ungdomars röster

Kombinera ett barn- och föräldraperspektiv – är det möjligt?

- Vad säger barnen och ungdomarna själva om stödet till deras föräldrar?
- Vad anser de är viktigt att vi på socialtjänsten tänker på när vi arbetar med våra förändringsidéer?

Vi använder en metod som vi redan kan: intervjuer enligt Väster(norrlands)-modellen

**Hur tycker du att det märks
i socialtjänsten att
projektet pågår?**

**Vad krävs för att vi ska
lyckas förbättra?**

**GÖTEBORGS
REGIONEN**